

Az OLAF 2021-ben: a csalások feltárása és megelőzése

2021-ben az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) több mint fél milliárd euró visszafizettetését javasolta az uniós költségvetésbe. Az egyre alkalmazkodóképesebb csalók felderítése és kivizsgálása, valamint az EU többmilliárdos Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközét érintő csalások megelőzése érdekében az OLAF a világjárvány okozta folyamatos kihívások ellenére is tovább védte az uniós költségvetést.

Az OLAF mai napon közzétett 2021. évi jelentése a csalás számos területen megjelenő új tendenciáit ismerteti. Bemutat vizsgálatokat és műveleteket is, különös tekintettel a környezetet károsító csalási konstrukciókra irányulókat – egy erdőtelepítési projektől, amelyre a valóságban soha nem került sor, az ivóvíz szállítására szolgáló összeomlott csővezetékig –, valamint a vámügy és a hulladékcsempészet területén elkövetett jelentős csalásokat is.

Az OLAF 2021. évi éves jelentésének közzétételével kapcsolatban Ville Itälä, az OLAF főigazgatója így nyilatkozott: „Az OLAF tavaly ismét kiváló vizsgálati eredményekkel járult hozzá az EU pénzügyi érdekeinek védelméhez azáltal, hogy több mint félmilliárd eurónyi csalás és szabálytalanság miatt elveszett összeg visszafizettetését javasolta.

A megelőzés a leghatékonyabb eszközünk, és ezért az OLAF és az uniós intézmények munkájának középpontjában áll. Vizsgálatain túlmenően az OLAF 2021-ben hozzájárult az olyan csalások elleni biztosítékok kidolgozásához, amelyek célkeresztjében az Európa zöld és digitális átállásának támogatására a jövőben több mint 720 milliárd euró beruházást biztosító Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz áll. A csalási konstrukciók egyre több járulékos veszteséget okoznak az emberi egészség és biztonság, valamint a környezet szempontjából. Amint arra az OLAF jelentése rámutat, a probléma a zöld átállásra elkülönített uniós finanszírozás növekedésének fényében még relevánsabb.

A csalók továbbra is megpróbálták kihasználni a Covid19-járványt, amikor minden figyelem az oltóanyag bevezetésére irányult; az OLAF hamis oltóanyag-ajánlatokkal kapcsolatos csalási kísérleteket tárt fel, amelynek keretében a csalók a nemzeti hatóságoknak több mint 16 milliárd euró értékben kínáltak oltóanyagot megvételre.

2021 fontos év volt az OLAF számára azért is, mivel nagy erővel dolgoztunk azon, hogy részletes információk kidolgozásával támogassuk az Európai Ügyészség (EPPO) munkáját. Ez a felderítési tevékenység fontos az Európai Ügyészségnek, amely az OLAF-tól kapott információk alapján legalább 85 ügyben indított eljárást. Mindezek rendkívüli mértékben lefoglalták az OLAF személyzetét. Büszke vagyok az OLAF-ra és arra a szolgálatra, amelyet az európaiakért tesz.”

Az OLAF vizsgálati eredményei 2021-ben:

- az OLAF **212 vizsgálatot zárt le** és **294 ajánlást** intézett az érintett nemzeti és uniós hatóságokhoz,
- az OLAF **527,4 millió EUR** uniós költségvetési forrás **visszafizettetésére** tett ajánlást,
- az OLAF **234 új vizsgálatot** indított a beérkezett és a szakértői által elemzett 1 110 bejelentést követően.

A csalók továbbra is hasznot húztak a világgjárványból, tevékenységük még kifinomultabbá és rugalmasabbá vált. A kiadásokat illetően a legaggasztóbb jelenség a szervezett bűnözői csoportok adminisztratív szabálytalanságok – például kettős finanszírozás, összeférhetetlenség, pályázatok manipulálása – és egyéb eszközök révén történő beszivárgása.

Az OLAF folytatta az olyan esetek kivizsgálását, amikor az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek tagjai és alkalmazottai kötelességzegést követtek el és nem tartották be a szabályokat, hogy hozzájáruljon az Unióban a legmagasabb színvonalú közszolgáltatások előmozdításához.

A bevételeket illetően a csalók a nagy mennyiségű áru szállításával összefüggő fokozott nehézségekre az áruszállítmányok kisebb küldeményekre való felbontásával reagáltak. A csalók számos joghatóságban – többek között az EU-n kívül – székhellyel rendelkező fedőcégek összetett rendszerével leplezték az alulértékelést és a származási hellyel összefüggésben elkövetett csalást. Új csalási konstrukciók jelentek meg a Covid19-hez, a zöld átálláshoz és a hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódóan.

A zöld projektekkel és a digitalizációval kapcsolatos csalás

Az uniós Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak legalább 37%-a az EU zöld átállásának elősegítését fogja szolgálni. 2021-ben az OLAF olyan eseteket tárt fel és vizsgált meg, amelyek azt mutatják, hogy a csalók a zöld projekteket, valamint a NextGenerationEU egy másik pillérének, a digitalizációnak a finanszírozását is célba vették. Ezeket az ügyeket és mintázatokat az OLAF figyelembe fogja venni az elemzéseit és jövőbeli vizsgálatait során, ami segíteni fogja az EU Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközének védelmét. Az OLAF 2021. évi jelentésében szereplő példák közé tartoznak a szoftverprojektek, a növényvédő szerek alternatíváinak, az erdőállományok és a környezetbarátabb légi járműveknek a finanszírozásával kapcsolatos csalások. A határokon átnyúló csempészet negatívan hathat Európa zöld törekvéseinek megvalósítására is: a jelentés szerint az OLAF aktívan fellépett a hulladékkereskedelem, a tiltott hűtőközeg-gáz-csempészet és a tiltott növényvédő szerek ellen.

A csalás megelőzése és az uniós helyreállítási eszköz védelme

A bevételkiesés és a kiadásokkal kapcsolatos csalások megelőzése a leghatékonyabb módja annak, hogy minden egyes euró megfelelően kerüljön felhasználásra. Az OLAF az

elmúlt évben is hangsúlyt helyezett a megelőzésre. Az OLAF 2021. évi jelentésében bemutatott egyik eset példázza, ahogy az OLAF vizsgálói egy legalább 330 millió euró összegű potenciális visszaélésre derítettek fényt és javasolták annak leállítását még az előtt, hogy sor kerülhetett volna rá. Az OLAF csalásmegelőzési szakértői 2021-ben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel is behatóan foglalkoztak. Egy külön munkacsoport vizsgálta a nemzeti tervekbe foglalt, csalás megelőzését célzó intézkedéseket, és az Európai Bizottság azon munkatársainak tett közvetlenül jelentést, akik a 27 uniós tagállam nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveinek jóváhagyásáért felelősek.

A Covid19 elleni oltóanyagokkal kapcsolatos hamis ajánlatok

2021 februárjában az OLAF egyértelmű nyilvános figyelmeztetést adott ki a Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatos lehetséges csalások ügyében. Az OLAF az uniós tagállamok kormányzati forrásaitól értesült arról, hogy állítólagos közvetítők nagy mennyiségű, főként az EU-ban engedélyezett típusú oltóanyag értékesítésére tettek ajánlatot. Amint azt az OLAF megállapította, a csalók célja az volt, hogy rávegyék a hatóságokat arra, hogy az értékesítés biztosítása érdekében nagy összegű előleget fizessenek, majd a kifizetett összeggel eltűnjenek. Mindezek a különböző csalási kísérletek közel 1,2 milliárd adag oltóanyagot érintettek, összesen 16,4 milliárd euró értékben. Az OLAF beavatkozása segítette felfedni ezeket a hamis ajánlatokat, és ezáltal megelőzni, hogy az államháztartások hatalmas veszteséget szenvedjenek és hogy az oltóanyagok bevezetése csorbát szenvedjen.

Dohánycsempészet

A dohánytermékek az OLAF által eljárás alá vont csempészt vagy hamisított áruk jelentős részét teszik ki éves szinten. A helyzet 2021-ben sem változott: az OLAF és partnerei összesen 437 millió tiltott cigaretta uniós piacra való behozatalát akadályozták meg. Ez az összeg az EU-ba csempészt 93 millió cigarettából, 253 millió, a határokon kívül zár alá helyezett cigarettából és 91 millió, EU-szerte illegálisan előállított cigarettából tevődik össze. Az OLAF emellett összesen 372 tonna nyersdohány elkobzásában segítette a nemzeti hatóságokat. Ezek az intézkedések a bevételkiesés megelőzésével a becslések szerint 90 millió euró megtakarítást eredményeztek az uniós tagállamok számára.

A teljes jelentés [itt](#) érhető el.

Az OLAF küldetése, megbízatása és hatáskörei:

Az OLAF küldetése az uniós forrásokkal kapcsolatos csalások felderítése, kivizsgálása és megfékezése.

Az OLAF a következők útján teljesíti küldetését:

- az uniós forrásokat érintő csalással és korrupcióval kapcsolatos független vizsgálatok lefolytatása annak érdekében, hogy az uniós adófizetők pénze az európai munkahelyteremtést és növekedést ösztönző projektekhez jusson,

- hozzájárulás a polgárok uniós intézményekbe vetett bizalmának erősítéséhez az uniós személyzet, valamint az uniós intézmények tagjai által elkövetett súlyos kötelességzegések kivizsgálása révén,
- a csalás elleni határozott uniós szakpolitika kialakítása.

Független vizsgálati feladatkörében az OLAF a következők vonatkozásában vizsgálhatja az EU pénzügyi érdekeit érintő csalással, korrupcióval és egyéb bűncselekményekkel kapcsolatos ügyeket:

- valamennyi uniós kiadás: a főbb kiadási kategóriákat a strukturális alapok, az agrárpolitikai és vidékfejlesztési alapok, a közvetlen kiadások és a külső segélyek képezik,
- az uniós bevételek egyes területei, elsősorban a vámok,
- az uniós személyzet, valamint az uniós intézmények tagjai által elkövetett súlyos kötelességzegés gyanúja.

Miután az OLAF befejezte vizsgálatát, az illetékes uniós és nemzeti hatóságok feladata, hogy megvizsgálják az OLAF ajánlásait, és döntsenek azok nyomon követéséről. Minden érintett személyt ártatlannak kell tekinteni mindaddig, amíg bűnösségét valamely hatáskörrel rendelkező nemzeti vagy uniós bíróság meg nem állapította.

További részletek:

Jana CAPPELLO
Szóvivő
Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)
Telefon: +32 2 29 85549
E-mail: olaf-media@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/anti_fraud

Eirini NIKOLAIDOU
Helyettes szóvivő
Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)
+32 2 29 83128
olaf-media@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/anti_fraud

